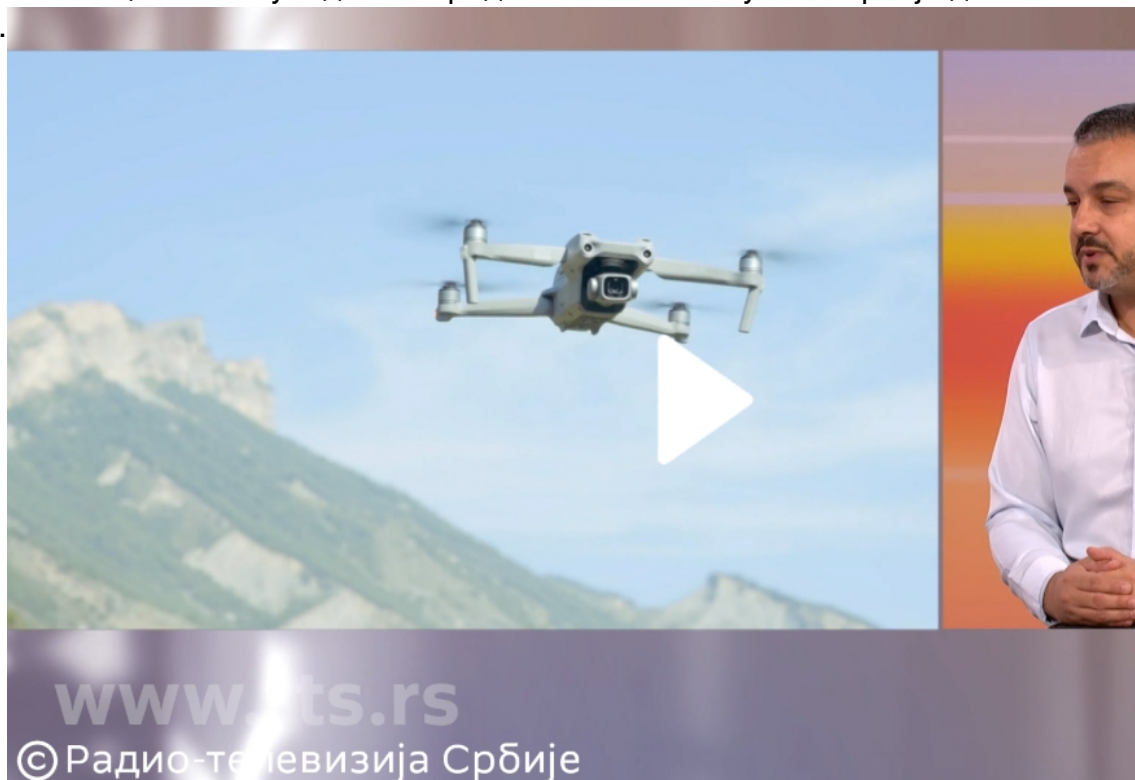

▣ Србија у септембру отвара фабрику дронова у сарадњи са Израелом. Стручњак за авијацију Петар Војиновић за РТС открива које би беспилотне летелице Србија могла да производи и колико би оне могле да ојачају флоту којом Војска Србије већ располаже.

Председник Александар Вучић најавио је да ће Србија у септембру отворити фабрику дронова у сарадњи с Израелцима. Оценио је да израелске компаније праве неке од најбољих беспилотних летелица на свету и да ће сарадња с њима омогућити Србији да постане војничка сила.

Стручњак за авијацију и уредник портала Танго сикс Петар Војиновић рекао је за РТС да детаљи о постројењу још нису познати и да још није јасно да ли је у питању већ постојећи објект или изградња од темеља, нити да ли ће бити реч о заједничком улагању.

Рекао је да је у питању компанија "Елбит", једна од највећих одбрамбених компанија, која не производи само дронове, него готово све везано за војну технологију.

Војиновић подсећа да та компанија, иако израелска, послује и у највећем броју земаља Европске уније, оценивши да Србија у овој области "касни годинама".

Подсећа да Србија већ деценијама производи сопствене дроне и да ће, уколико нови дрони уђу у наоружање, то бити, како каже, "неки тридесети тип дрона" који ће бити или се разматра да буде у арсеналу Војске Србије.

Истиче да је циљ Министарства одбране и Војске Србије да беспилотним системима покрију готово све домете могућих дејстава – од лутајуће муниције, преко дрона пресретача, до тактичких беспилотних летелица попут "хермеса 900", који се такође набавља од "Елбита".

Најмањи могући модел дрона, али веома опасан

Дрон који ће се производити у најављеном постројењу, наводи Војиновић, биће практично најмањи могући модел.

"Он изгледа буквално као играчка, са четири ротора за уласке у затворене просторије, али је реч о веома опасном оружју намењеном специјалним снагама у талачким ситуацијама или неутралисању одређеног лица", рекао је Војиновић.

Прецизира да дрон носи усмерени експлозив од око 250 до 500 грама, довољан да ликвидира особу.

Наводи да су представници војске Србије имали прилику да га тестирају управо у симулацијама решавања талачких ситуација.

Упитан о прецизности система, потврђује да је демонстрација тог концепта приказана на

вежби пре месец и по дана, где је показано да дрон улази у просторију и обавља наведени задатак.

Кључна разлика у електроници и начину управљања

Војиновић објашњава да структуру и механичке делове дрона данас може да направи готово свако, укључујући и Србију, али да је кључна разлика у електроници и начину управљања.

Код дрона "Lanius-X", каже, реч је о најсавременијој технологији која омогућава да, уколико се изгуби фреквенција канала управљања, други дрони у "роју" преузму управљање и, уз употребу вештачке интелигенције, наставе да прате одређену особу коју одреди командир јединице која га користи.

Оцењује да ће овакав систем највероватније користити 72. бригада за специјалне операције или нека друга јединица.

Подсећа да Војска Србије већ располаже са више од 30 типова дрона, међу којима су домаћи модели "комарац" и "осица", развијени као одговор на решења виђена у Украјини - реч је о мањим ФПВ дронима које оператер наводи путем виртуелних наочара, а који носе противоклопне или противпешадијске мине.

"Вихор", "гавран" и "кобац"

Модел "вихор" и "гавран" тренутно су у развоју Војнотехничког института. Војиновић подсећа да су се пре неколико дана појавиле спекулације о заједничком развоју дрона Србије и Украјине, што је председник државе демантовао.

"Вихор", објашњава, представља домаћу копију концепта дрона пресретача, "коју су Украјинци већ усавршили" - реч је о средству чија је једина функција да великом брзином

полети и уништи циљани дрон судар.

Наводи да је Војнотехнички институт представио тај систем пре месец и по дана у Батајници, заједно са домаћим средством за детекцију и ометање дрона названим "кобац", које детектује канале управљања непријатељског дрона и преноси податке систему "вихор" ради циљања у завршној фази.

"Зато морате имати заиста велики број њих, велику количину тих адекватних решења, па видети онда шта функционише у конкретним ратним условима", истиче Војиновић.

Оцењујући укупан квалитет арсенала, наводи да су актуелном стратегијом опремања обухваћени готово сви домети - од уласка у затворени простор, до неколико стотина километара, колико износи домет лутајуће муниције "гавран", коју је развио "Југоимпорт СДПР".

Тај систем, објашњава, носи неколико килограма експлозива и намењен је уништавању оклопне технике попут тенкова и транспортера, уз могућност да остане у ваздуху и кружи док не добије наредбу за дејство.

Долазак најсофистициранијих технологија

Најавио је и долазак најсофистициранијих технологија, попут велике беспилотне летелице компаније "Елбит", која ће, према његовим речима, бити опремљена најсавременијим видео сензорима до сада.

Летећи на висини од пар километара, тај систем би требало да омогући снимање под углом од 360 степени, у резолуцији која премашује све комерцијално доступне, уз могућност зумирања, детекције путем инфрацрвених сензора и препознавања покрета помоћу вештачке интелигенције на десетинама километара удаљености.

То се уклапа у шири план за такозвану "дигиталну армију", објашњава Војиновић - систем у којем се подаци у реалном времену, прикупљени пасивним надзором, на пример границе, преносе другим платформама и ефекторима без потребе да они сами укључе сопствени радар и тако одају своју позицију.

Закључује да је реч о могућностима о којима је Војска Србије до пре неколико година "могла само да сања", а које се у последњих неколико година активно набављају и имплементирају, оцењујући да би, уколико поменути сензор буде уграђен на "хермес 900", то представљало готово врхунац могућности, испред којих стоји једино надзор путем сателита.

(РТС)